

అల్లాహ్ యొక్క

మద్దతు, రక్షణ

عَنْ أَبِي الْعَبَّاسِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ (رضي الله عنه) قَالَ: "كُنْتُ خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ (ﷺ) يَوْمًا، فَقَالَ: يَا غُلَامِ! إِنِّي أَعْلَمُكَ كَلِمَاتٍ: احْفَظْ اللَّهَ يَحْفَظْكَ، احْفَظْ اللَّهَ تَجِدْهُ تُجَاهَكَ، إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ، وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ، وَاعْلَمْ أَنَّ الْأُمَّةَ لَوِ اجْتَمَعَتْ عَلَى أَنْ يَنْفَعُوكَ بِشَيْءٍ لَمْ يَنْفَعُوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ لَكَ، وَلَوْ اجْتَمَعُوا عَلَى أَنْ يَضُرُّوكَ بِشَيْءٍ لَمْ يَضُرُّوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ عَلَيْكَ؛ رَفَعْتَ الْأَقْلَامُ، وَجَفَّتِ الصُّحُفُ".

أخرجه أحمد [رقم: ۲۹۳/۱]، رواه الترمذی [رقم: ۲۵۱۶] وقال: حسن صحيح.

وَفِي رِوَايَةِ غَيْرِ التِّرْمِذِيِّ: "احْفَظْ اللَّهَ يَحْفَظْكَ، وَاحْفَظْ اللَّهَ تَجِدْهُ أَمَامَكَ، وَتَعَرَّفْ إِلَى اللَّهِ فِي الرَّخَاءِ يَعْرِفُكَ فِي الشَّدَّةِ، وَاعْلَمْ أَنَّ مَا أَصَابَكَ لَمْ يَكُنْ لِيُخْطِئَكَ، وَأَنَّ مَا أَخْطَأَكَ لَمْ يَكُنْ لِيُصِيبَكَ، وَأَنَّ الْخَلَائِقَ لَوِ اجْتَمَعُوا عَلَى أَنْ يُعْطُوكَ شَيْئًا لَمْ يَرِدِ اللَّهُ أَنْ يُعْطِيكَهُ لَمْ يَقْدِرُوا عَلَى ذَلِكَ، أَوْ أَنْ يَضُرُّوكَ شَيْئًا أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يُعْطِيكَهُ لَمْ يَقْدِرُوا عَلَى ذَلِكَ، وَأَنَّ قَدْ جَفَّ الْقَلَمُ بِمَا هُوَ كَائِنٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، فَإِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ، وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ، فَإِنَّ النَّصْرَ مَعَ الصَّبْرِ، وَالْفَرَجَ مَعَ الْكَرْبِ، وَأَنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا".

أخرجه عبد بن حميد في المسند - ۶۲۸ ، من طريق المثنى بن الصباح عن عطاء عن ابن عباس . و هذه

الرواية ضعيفة.

పదాల విశ్లేషణ

يَا غُلَامُ 'యా ఘులామ్' :

ఓ పిల్లవాడా!, ఏడు సంవత్సరాల లోపు గల వాడు. తొమ్మిది సం॥గల వాడు, యుక్త వయస్సు, మరి కొందరు పది సం॥వరకు గల వాడికి చెబుతున్నారు.

كَلِمَاتٍ 'కలిమతున్': కَلِمَاتٍ

(ఏక) : (బహు) 'కలిమాతున్ వాఖ్యములు.

اخْفِظِ لِلَّهِ 'ఇహ్ ఫజిల్లాహ్' : ఆయన (అల్లాహ్) ఆజ్ఞా విధేయత మరియు వారిం చిన దాని నుండి దూరంగా వుండుట.

يَحْفَظُكَ 'యహ్ ఫజుక' :

ప్రతి చెడు/ కీడు నుండి నిన్ను కాపాడుతాడు.

تَجِدُهُ تَجَاهَكَ 'తజిద్ హు తుజాహక' : నీవు ఆయన్ని నీ ముందు పొందుతావు.

تَغْرِفْ إِلَى اللَّهِ 'తగ్రిఫ్ ఇలల్లాహ్' :

విధేయత మరియు భయభక్తితో గుర్తించాలి.

يَغْرِفُكَ فِي السُّدَّةِ 'యగ్రిఫుక ఫి స్విద్దతి' :

ఆయన కారుణ్యముతో నీకు సహాయపడుతాడు.

إِذَا سَأَلْتَ 'ఇజ్జా సఅల్ త' :

ప్రశ్నించాలనుకున్నప్పుడు.

اسْتَعْنَتْ 'ఇస్తయిన్ త' :

మద్దత్తు కోరుకుంటే గనుక.

أَلَمْ 'అల్ ఉమ్మతు' :

సమస్త సృష్టిరాసులు/ సమస్త జీవరాసులు.

الرَّخَاءُ 'అర్రఖావు' :

సుఖము, సౌకర్యము

الْفَرَجُ 'అల్ ఫరజు' :

కష్టము నుండి బయటపడుట.

مَعِ 'మఅ' అనే పదం తోడుకై వాడబడుతుంది.

الْكَرْبُ 'అల్ కరబ్' : ఇబ్బంది, కష్టం, దుఖం.

అనువాదం

హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (ర.అ.అ.) కథనం: ఒక రోజు నేను (వాహసంపై) దైవ ప్రవక్త (ﷺ) వెనుక కూర్చొని ఉన్నాను. అప్పుడు ఆయన నన్ను ఉద్వేషించి ఇలా అన్నారు: “ ఓ పిల్లవాడా! నేను నీకు కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలు చెప్తాను. (వాటిని నీవు సదా గుర్తుంచుకో) - నీవు అల్లాహ్ను (అంటే ఆయన ఆదేశాలను) కాపాడు, ఆయన నిన్ను కాపాడుతాడు. నీవు అల్లాహ్ (హక్కుల)ను గుర్తుంచుకో ఆయన నీ ముందున్నట్లే గ్రహిస్తావు. (అంటే ఆయన రక్షణ, సహాయ సహకారాలు నీ వెంటే ఉంటాయి.) నీవు అర్థించదలచుకున్నప్పుడు అల్లాహ్నే అర్థించు. నీవు సహాయం కోరాలనుకుంటే (సాధనాలు ఉపయోగించటంతోపాటు) అల్లాహ్నే సహాయం కోసం అర్థించు. జాగ్రత్త! లోకమంతా ఏకమై నీకు మేలు చేకూర్చాలను కున్నా అల్లాహ్ నీకోసం వ్రాసిపెట్టిన దానికంటే ఎక్కువేమి చేయలేరు. ఒకవేళ నీకు కీడు తలపెట్టాలన్న ఉద్దేశ్యంతో ఏకమైనా కూడా అల్లాహ్ నీకోసం వ్రాసి ఉంచినదా నికంటే ఎక్కువ నష్టమేమి కలిగించలేరు. ఎందుకంటే కలములు పైకి లేపుకోబడ్డాయి. (అంటే విధి వ్రాత రాయటం అయిపోయింది). పత్రాల సిరా ఆరిపోయింది”.

తిర్మిజి కాకుండ వేరే ఉల్లేఖనంలో ఇలా వుంది : నీవు అల్లాహ్ను కాపాడు (గుర్తించు) ఆయన నిన్ను కాపాడుతాడు, నీవు అల్లాహ్ (హక్కుల)ను గుర్తుంచు ఆయన్ను నీ ముందు పొందుతావు, మరి నీవు అల్లాహ్ను సుఖములో గుర్తించు, ఆయన నిన్ను కష్టములో గుర్తిస్తాడు. మరి నిశ్చయంగా ఏదైతే నీకు తప్పిపోయిందో అది నీకు దొరికేది కాదు. నిస్సందేహంగా సృష్టితాలంతా కలసి నీకు ఏదైన

ముస్నదె అహ్మద్-1/293, తిర్మిజి-2516 .

తెలుగు రియాజుస్సాలిహీన్ - 1, పేజీ 118, హా62.

(తిర్మిజి, ప్రశయ సూచనల అధ్యాయాలలోనూ, ముస్నదె అహ్మద్లోనూ వుంది).

ఇవ్వదలుచుకుంటే, కాని అల్లాహ్ నీకు అది ఇవ్వకూడదనుకుంటే దాని పై వారు అశక్తులే. లేదా వారు నీ నుండి ఏదైనా దాన్ని దూరము చేయాలనుకుంటే, అల్లాహ్ నీకు ప్రసాదించాలనుకంటే దాని పై (కూడ) వారు అశక్తులే. నిశ్చయంగా కలములు ఆరిపోయాయి వాటి నుండి, ఏదైతే ప్రళయం వరకు జరుగుతాయో. ఇక నీవు అర్థించదలచుకున్నప్పుడు అల్లాహ్ నే అర్థించు. మరి నీవు సహాయం కోరాలను కుంటే అల్లాహ్ తోనే సహాయం కోరు. నిశ్చయంగా మద్దత్తు సహనముతోనే కలుగుతుంది. సౌకర్యము ఇబ్బందితోనే ముడిపడి వుంది. ఇంకా కష్టముతోనే సుఖము ముడిపడి వుంది.

దీనిని అల్బ్ బిన్ హుమైద్ మున్నద్ లో ఉల్లేఖించారు, అల్ మునన్న బిన్ అస్సబ్బాహ్ అతా ద్వారా, ఆయన ఇబ్నె అబ్బాస్ ద్వారా ఉల్లేఖించారు. అయితే ఈ ఉల్లేఖనం 'జయిఫ్' అయినది.

హాటిసు ప్రయోజనాలు

1. ఏదైన అవశ్యకరమైన విషయం చెప్పదలుచుకున్నప్పుడు దాని వైపు శ్రద్ధ వహించటానికి అప్యాయంగా పిలవడం. దీనికి ఆధారం: “ఓ పిల్లవాడా..! నేను నీకు కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలు చెప్తాను”.
2. కర్మలకు పోలిన ప్రతిఫలం. దీనికి ఆధారం: “నీవు అల్లాహ్ ను కాపాడు, ఆయన నిన్ను కాపాడుతాడు”.
3. ఎవరైతే అల్లాహ్ హక్కులు నిర్వర్తించడంలో శ్రద్ధ వహిస్తాడో అల్లాహ్ కూడా అతని ధార్మిక హక్కులు మరియు ప్రాపంచిక హక్కుల పట్ల(శ్రద్ధ వహిస్తాడు) కాపాడుతాడు.
4. ఉన్నతమైన ‘తౌహీద్’ అంటే సృష్టితాలతో అడగరాదు. వారితో అక్కర లేకుండా వుండాలి. దీనికి ఆధారం: “నీవు అర్థించదలచుకున్నప్పుడు అల్లాహ్ నే అర్థించు”.
5. విధిరాతపై ‘ఈమాన్’ కలిగివుండాలి. దాని పట్ల రాజీపడి వుండాలి. దీనికి ఆధారం: “కలములు పైకి లేపుకోబడ్డాయి. పత్రాల సిరా ఆరిపోయింది”.
6. ఎవరైతే సౌకర్యమైన స్థితిలో అల్లాహ్ కై భయభీతి మరియు విధేయత కలిగియుండి అమలు చేస్తాడో అల్లాహ్ అతనికి కష్టకాలములో కరుణతో, మద్దతుతో సహకరిస్తాడు. దీనికి ఆధారం: “నీవు అల్లాహ్ ను సుఖములో గుర్తించితే అల్లాహ్ నిన్ను కష్టములో గుర్తిస్తాడు”.
7. ఓర్పు వహించేవారికి గొప్ప శుభవార్త ఇవ్వబడింది. అదేమిటంటే బహిర్గతమైన శత్రువు (కుఫ్ఫార్) పట్ల మద్దతు లభిస్తుంది, గోప్యమైన శత్రువు (మనోవాంఛ)ల పట్ల శక్తి కలుగుతుంది. ఈ రెండు ఓర్పుతో లభిస్తాయి.
8. అల్లాహ్ పై నమ్మకం పెట్టాలనే ఆదేశం ఇవ్వబడింది. దీనికి ఆధారం: “నీవు సహాయం కోరాలనుకుంటే అల్లాహ్ నే సహాయం కోసం అర్థించు”.

9. సృష్టితాలన్నీ అల్లాహ్ ముందు అశక్తులు. అవి ఏవి లాభముగానీ, నష్టముగానీ కూర్చలేవు కాకపోతే, అల్లాహ్ ఏ మాత్రమైతే వ్రాసియున్నాడో అంతే తప్ప.
10. జంతువు (గాడిద సవారి) వెనుక భాగములో కూర్చోపెట్టుకోవడం పట్ల అనుమతించబడింది. ఇంకా దాని మీద కూర్చోని మాట్లాడాన్ని కూడ అనుమతించబడింది.
11. చిన్నారుల పట్ల ప్రవక్త (ﷺ) యొక్క ఆప్యాయమైన ప్రవర్తన.

హదీసు ఉల్లేఖులు

హజ్రత్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ (రజియల్లాహు అన్హు) :

అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ బిన్ అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ బిన్ హాషిమ్. అబ్దుల్లాహ్ అనేది పేరు, అబుల్ అబ్బాస్ అనేది కున్నియత్, 'హిబ్రుల్ ఉమ్మ' అనేది లఖబ్. ఈయన హజ్రత్ ఖాలిద్ బిన్ వలీద్ గారి పిన్ని కొడుకు. సహాబాలో కెల్లా ఈయనకు 'ఉమ్మత్ యొక్క ప్రతినిధి, మరియు హిబ్ర్'గాను ప్రాఖ్యాతి కల్గియుంది. ప్రవక్త (ﷺ) వారికై జ్ఞానము మరియు ప్రఖ్యాతిపట్ల దుఆ చేసియున్నారు. అత్యంత జ్ఞాని, మేధావి. అన్ని రకాల విశిష్టతల కారణముగా సుపరిచితులు కాబట్టి ప్రత్యేక పరిచయము అవసరము లేదు. హిజ్రత్ కంటే 3 సం॥లు॥ మునుపు ప్రవక్త (ﷺ) మరియు ఇతరులంతా 'షఅబె అబి తాలిబ్' లో బందీలుగా వున్నప్పుడు జన్మించారు. హి.శ 67న 'తాయిఫ్' ప్రాంతములో మరణించారు. కొందరు వారు మరణించినది హి.శ 68 లేదా 70 కూడా పేర్కొన్నారు.

ﷺ

(రి.సా. ఉర్దు-1, పేజి:46)

